

Ál - dott le - gyen az Úr ne - ve mos - tan - tól mind - ő - rök - ké. Ál - dott legyen az Úr ne - ve mos - tan - tól mind - ő - rök - ké.

Ál - dott le - gyen az Úr ne - - - ve mos - tan - tól mind - ő - rök - ké.

15. kottapélda.

Elbocsátóban a nép feleleteiben több a recitatív elem, mint a liturgia többi részében, a sorok vége pedig mindig: *ré-ré-dó-ti-dó*. Ugyanezt az elemet alkalmazták a papi imádságok is, amely, mint láttuk, a liturgia korábbi részeiben is lehetséges intonáció. A végső áldásra itt is a rövid *Amen* a felelet. Áldás után újra szabadabban választhatunk liturgikus vagy akár nem liturgikus énekekből is.

Cselényi István Gábor
esztergomi paróchus

Emlékezés

Bucsi László születésének 75. évfordulóján
Budapest, Egyetemi templom, 2006. február 14.

Főtisztelendő püspök úr! Kedves énekesek! Kedves testvérek, valamennyien!

Engedjétek meg, hogy személyesebb hangvétellel emlékezzem meg most Bucsi László karnagy-egyházzenésről. Azért személyesebb hangvétellel, mert 1970-től, öt éven keresztül tanítványa lehettem a Központi Papnevelő Intézetben, és öt éven keresztül —nyarakat kivéve— minden vasárnap délelőtt itt, az Egyetemi templomban a 11 órás konventmisén énekeltünk mi, kispapok, az ő vezényletével. Végigénekeltük latinul az egyházi évet, fölelevenítettük az ősi, gregorián énekkel ünnepelt misztériumokat. Tehát ismertem őt mint tanárt. Azután 1976-tól másfél évtizeden át mint főnököt és kiváló kollegát a Budapesti Nyári Kántorképző öt hetében, minden nyáron. És mert jól ismertem, biztos vagyok benne: ha ő most élne, nem engedné, hogy születésnapja kapcsán rá gondoljunk, mert bizony Szent László napján, hogy megköszönthessük, úgy kellett becserkészni őt. Olyan szerénység lakott benne, hogyha ünnepelni akartuk, mi, kántorképzős tanárok, akkor bizony nehéz dolgunk volt, mert azt lehetőleg elhárította magától.

Ismerhettem őt úgy is, mint azt az egyházzénészt, aki a liturgikus reformokat nagyon komolyan véve tudta a liturgia szentségét megőrizni a zenén keresztül is. Vallotta X. Piusz pápa szavaival, hogy a szentmisén megszólaló zenének szentnek, egyetemesnek és művészinak kell lennie.

Életének jelentős szakasza ehhez a templomhoz, az Egyetemi templomhoz kötődik, melynek orgonáját Gergely Ferencsel együtt tervezte. Élete másik, nagyobb része pedig a pesti Ferences-templomhoz kötődik. És gondoljunk vissza

a 60-as, 70-es évekre, amikor a passiókon nem lehetett bemenni a pesti ferences templomba, olyan sokan voltak. Miért? Mert egybe tudta tartani nagyszerű énekarát, zenekarát. Kellő szigorral, a mércét mindig magasra téve művelte az egyházzent, és vonzotta azokat, akiknek a lelke szomjas a zene nyelvén elmondott teológiai igazságokra. A pesti Ferencesek-templomában Liszt Ferencnek olyan kultuszát tartotta ébren Bucsi László, amely nagyon sok áldozatot jelentett Liszt műveinek megtanulásával, gondos bemutatásával, és tudta, hogy miért ragaszkodik ehhez a zseniális, magyar, hitvallóan katolikus zeneszerzőhöz.

Testvéreim! Amikor reá gondolunk, akkor elsősorban az egyházzentést látjuk meg. Azonban mint közösségek irányítója is alaposan kivette részét a munkából, hiszen ott volt a templomigazgatóság az összes nyúgójával, gondjával, bajával. És az a rengeteg ember, aki ott megfordult a 60-as, 70-es, 80-as években, mindig talált gyónási lehetőséget és szentmisét. Bucsi László sok-sok áldozattal szervezte ennek a templomnak az életét.

Amikor pedig pihenni, nyaralni mehetett volna, akkor a nyakába vette a Kántorképzőt a szó legszorosabb értelmében: a hangszerszállítástól kezdve mindent megszervezett az órarendeken keresztül. Mert tudta, hogy a szülők, akik elengedik a gyerekeket ide, Pestre, vidékről, messziről — a szülők megérdemlik azt, hogy a gyerekeik csak a legjavát, a legjobbját kapják az egyházzentéből és —tegyük hozzá— a hittanból is. Ő úgy érezte, hogy mindezért felelős.

Volt olyan, amikor az egyik növendékhez orvost kellett hívni. Még most is előttem van Bucsi atya arca, hogy mennyire átérezte a felelősségét azért a gyerekekért a szülők iránt. Sőt, mi több, az Úristen iránt.

Közösségteremtő erő sugárzott belőle. Hiszen az énekarát egybefogta, egybefogta a Kántorképzőt, egybefogta ennek a nagy forgalmú templomigazgatóságának az életét, egybefogta, és tulajdonképpen mindig szolgált. Mindig szolgált valamiféleképpen az Egyházat, Isten ügyét.

Amellett, hogy Liszt szellemét ébren tartotta, tudott a megújulás felé is nyitni. Mert amikor a Kis magyar uzuális hittankönyvnek álcázva megjelent, amikor a magyar gregorián megszólalt, akkor ő örömmel befogadta ezt a zsinati szellemiségű, új, mégis ősi zenei anyagot a Kántorképzőbe. Amikor még nem volt kinyomtatva a Népénekvár, az Éneklő Egyház, akkor a Kántorképzőn már ennek az énekanyaga szólt, mert meg volt győződve mélységesen arról, hogy igenis egyszerű dallamokkal, egyszerű eszközökkel, de szent zenei eszközökkel is kell a megújult liturgiában helyet engedni annak a szépségnek, amely tulajdonképpen Isten szépségéből, a Benne lévő harmóniából ad valami hangzót itt, a földön.

Testvéreim! Amikor befejezem ezt a rövid megemlékezést, akkor tényleg megköszönhetjük a Mindenható Istennek, hogy Bucsi László pap-karnagy-egyházzentést ismerhettük, munkatársai lehettünk, és amikor Budafokon, a temetésén a tömegben Bolberitz Pál professzor kollegámmal ott álltam, és kivitték a korszóját, akkor úgy éreztük, hogy vele egy korszak lezárult.

Azonban, testvéreim, hála Istennek csalódtam, mert most, hallva az énekarát, nem zárult le egy korszak, mert amit ő szolgált, a szent zene ügyét, azt szolgálja jelenleg is az egykori kórusa.

Adja Isten különleges áldását minden énekesre, minden egyházzeneszre és mindannyiunkra, Isten különleges áldását, valószínűleg Bucsi László közbenjárásával. Ámen.

Török József

No 13 - Ricercare a 4 voci

(♩ 36)

1

sord. poco vibr. *p* *simile*

VI. I. solo

sord. poco vibr. *p* *simile*

VI. II. solo

sord. poco vibr. *p* *simile*

Vla. sola

sord. poco vibr. *p* *simile*

Vcl. sola

sord. poco vibr. *p* *simile*

Cb. solo

5

VI. I. solo

VI. II. solo

Vla. sola

Vcl. sola

Cb. solo